

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG CONTROLE BEWOONBAARHEID, VEILIGHEID EN HYGIËNE

AGNETENINTERNAAT TE PEER

Hoofdstructuur internaat

Instellingsnummer 55475

Instelling Agneteninternaat
Bovenmeel 23 - 3990 PEER

Internaatbeheerder Eline PEETERS

Telefoonnummer 011 38 38 02

E-mail info@agneteninternaat.be

Website www.agneteninternaat.be

Bestuur Katholiek Onderwijs Sint-Michiel vzw
Sint-Jacobstraat 12 - 3960 BREE

Controledagen 27-09-2021

Inspectieteam Michel MARYNISSEN
Cris HENS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie de controle uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	4
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	5
1.5	Hoe gaat het verder na de controle?	5
2	Administratieve situering	6
3	Contextuele gegevens	6
4	In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	7
5	Respecteert het internaat de regelgeving?	9
6	Samenvatting	10
6.1	In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	10
7	Advies betreffende de financiering of subsidiëring	11

1 Toelichting

1.1 Inleiding

De opdracht om de internaten te controleren vindt zijn grondslag in de codificatie van sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, Art. III.4,§2, 5°; Art. III.4, §3 en Art. III.11,§2.

- **Art. III.4,§2, 5°** van het besluit bepaalt dat één van de voorwaarden om gefinancierd of gesubsidieerd te worden is gevestigd zijn in lokalen die aan de voorwaarden inzake hygiëne en bewoonbaarheid voldoen;
- **Art. III.4 § 3** van het besluit geeft aan dat wanneer een internaat of tehuis niet langer de gestelde voorwaarden vervult, de financiering of subsidiëring ingehouden zullen worden, te rekenen van de datum van de ministeriële kennisgeving die steunt op de geconstateerde tekortkomingen. Ze zullen opnieuw verleend worden, wanneer al de voorwaarden tot financiering of subsidiëring opnieuw vervuld worden.
- **Art. III.11,§2** van het besluit bepaalt bovendien dat de goedkeuring gegeven door de onderwijsinspectie inzake de voorwaarde bedoeld in artikel III.4,§ 2,5°, geldt voor een periode van 5 schooljaren.

De opdracht om de GO!-internaten van het buitengewoon onderwijs te controleren gebeurt op verzoek van Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder GO! (volgens de aanvraag in de brief van 23 september 2019) en op voorwaarde dat het GO! zich engageert om, indien nodig, de nodige maatregelen te treffen inzake handhaving.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie de controle uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het internaat **een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert met het oog op zijn hygiëne, bewoonbaarheid en veiligheid (BVH)**. Het onderzoek omvat zowel een systeemonderzoek als een beperkt substantief onderzoek.

In het systeemonderzoek onderzoekt de onderwijsinspectie of het internaat de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne systematisch onderzoekt en bewaakt en of het internaat een beleid inzake risicobeheersing voert. Het inspectieteam vraagt aan de gesprekspartners om dit aan te tonen met documenten, verslagen en analyses die betrekking hebben op de drie geselecteerde processen. Het inspectieteam voert dus zelf geen onderzoeken uit die het internaat sowieso moet laten uitvoeren, maar bekijkt documenten, verslagen en analyses.

Het substantief onderzoek bestaat uit een beperkt onderzoek naar de doeltreffendheid van het BVH-beleid. Het inspectieteam gaat na of het internaat de maatregelen en acties wel degelijk uitvoert. Dat gebeurt aan de hand van documentenanalyse, observaties en gesprekken.

Het inspectieteam onderzoekt tijdens elke controle volgende aspecten:

- planning en uitvoering
- ondersteuning
- systematische en betrouwbare evaluatie
- borgen en bijsturen van de kwaliteit.

Voorafgaand aan de controle worden de drie processen vastgelegd die deel uitmaken van de doorlichtingsfocus BVH. Het internaat kiest als eerste één proces, de onderwijsinspectie kiest hierna twee

processen waarvan één centraal wordt bepaald en één eventueel afgestemd op de vorige controle. Alle processen worden gekozen uit een lijst van negen processen.

De processen zijn de volgende:

- Proces 1: elektriciteit
- Proces 2: gebouwen en onderhoud
- Proces 3: noodplanning
- Proces 4: ongevallen en hulpverlening
- Proces 5: onthaal, aankoop en controle arbeidsmiddelen
- Proces 6: producten met gevaarlijke eigenschappen
- Proces 7: valgevaar en toegankelijkheid
- Proces 8: verwarming, ventilatie en verluchting
- Proces 9: HACCP en voedselveiligheid.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie gaat na of het internaat een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert met het oog op zijn hygiëne, woonbaarheid en veiligheid. Ze doet dit aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het internaat stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen bestaan uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op het welzijn of de veiligheid van de internen en teamleden.
- De praktijk is ingebed in de werking van het internaat.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties, risicoanalyses of specifieke noden van het internaat met betrekking tot de woonbaarheid, veiligheid of hygiëne.
- De praktijk kan andere internaten inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de financiering of subsidiëring van het internaat. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als het internaat in voldoende mate tegemoetkomt aan de voorwaarden inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne om gefinancierd of gesubsidieerd te worden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als het internaat niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de voorwaarden inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne om gefinancierd of gesubsidieerd te worden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het internaat zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het internaat gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe controle. Die nieuwe controle vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet op te starten. Het bestuur van het internaat kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld team de argumenten die het bestuur van het internaat aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de controle?

Het internaat ontvangt het verslag enkele dagen na het einde van de controle. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag kan het beleid of het bestuur van het internaat een bijkomende verduidelijking van het verslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het internaat bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

Het internaat heeft volgende vestigingsplaats(en):

- Bovenmeel 23 - 3990 PEER

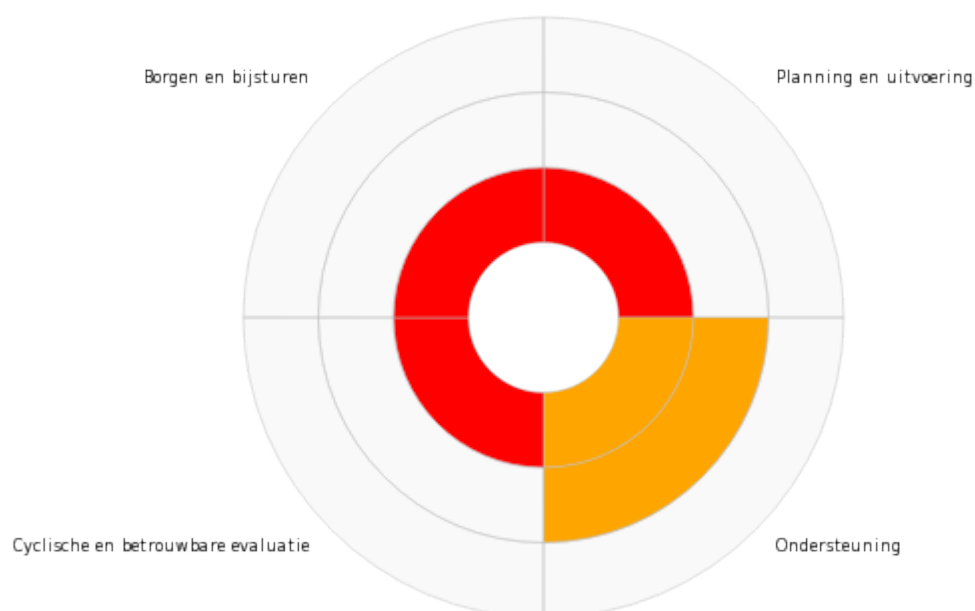
3 Contextuele gegevens

Het internaat is recent gebouwd volgens de DBFM-formule. Dat betekent dat de DBFM-vennootschap instaat voor het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het 30-jarig onderhoud van de gebouwen (Maintain). Het onderhoud van de gebouwen (Maintain) houdt onder andere in dat een aantal wettelijke controles door externe deskundigen gebeuren onder de verantwoordelijkheid en het initiatief van de DBFM-vennootschap. Het internaat behoort sinds 2019 bij de overkoepelende VZW KOSM. Deze omvat een aantal secundaire scholen en ook het internaat.

4 In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van het internaat is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of het internaat hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- noodplanning
- onthaal, aankoop en controle arbeidsmiddelen
- verwarming, ventilatie en verluchting.

Planning en uitvoering Het internaat beschikt niet over een globaal preventieplan en een jaaractieplan waarin het maatregelen en acties opneemt die gericht zijn op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. De externe preventiedienst wees het beleid daar al op in zijn verslag van 2019 naar aanleiding van de tweejaarlijkse rondgang. De DBFM-vennootschap organiseert in eigen beheer de wettelijke controles en evalueert de staat van de gebouwen via een jaarlijkse conditiemeting. Ondanks geregeld dienstoverleg met de DBFM-vennootschap verloopt de communicatie niet optimaal. Het internaat is te weinig op de hoogte van het resultaat van die controles en evaluaties en heeft slechts beperkt zicht op de acties die de DBFM-vennootschap onderneemt. Het internaat heeft zelf ook weinig aandacht voor preventiemaatregelen. Het feit dat het beleid er zich niet van bewust is dat de huidige stallingsplaats van de zitmaaier op het buitenspeelterrein een gevaar kan vormen voor de internen illustreert dit.

- Ondersteuning** Het internaat ondersteunt beperkt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Het beschikt niet over structuren voor de uitvoering van preventiemaatregelen. De hiërarchische lijn is niet uitgeklaard in een organogram. Het is daardoor niet duidelijk wie welke taken in de preventiewerking dient op te nemen en hoe de beschikbare personele middelen daarbij efficiënt ingezet kunnen worden. De teamleden en de internen worden slechts beperkt bij het veiligheidsbeleid betrokken. Verschillende digitale systemen lopen nu naast elkaar. Een nieuw digitaal systeem moet de preventiewerking ondersteunen, maar wordt momenteel nog te weinig functioneel gebruikt. De internaatbeheerder werkte in het kader van haar basisopleiding wel een aantal noodplannen uit.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** Het internaat evalueert de processen en bijhorende acties niet of nauwelijks. Het beschikt niet over evaluaties, verslagen en analyses van externe deskundigen. Verslagen van externe controles, uitgevoerd vanuit de DBFM-vennootschap, kunnen niet voorgelegd worden. Ook organiseert de interne preventiedienst geen jaarlijkse rondgang. Daardoor hebben de betrokken een weinig accuraat beeld van mogelijke tekorten en risico's. Het internaat kan geen actueel brandpreventieverslag voorleggen. Er ontbreken ook analyses waarin de mogelijke brandrisico's van het gebouw geëvalueerd worden. Het internaat beschikt niet over een aankoopprocedure voor veilige arbeidsmiddelen. Veiligheidsinstructiekaarten zijn voor de meeste apparaten niet voorhanden. Het internaat heeft bijgevolg te weinig evaluatiegegevens om een doelgericht preventiebeleid te kunnen voeren.
- Borgen en bijsturen** Omdat de informatie over mogelijke tekorten en risico's ontbreekt, heeft het internaat geen of weinig zicht op zijn sterke punten en werkpunten. Het internaat borgt onvoldoende wat al goed is en ontwikkelt nauwelijks verbeteracties voor zijn werkpunten. Door de recente bestuurlijke schaalvergroting moeten een aantal beleidsprocessen, waaronder een dynamisch risicobeheersingsbeleid nog gestroomlijnd worden. De plaats van het internaat binnen de nieuwe beleidsstructuur – onder meer omwille van haar specificiteit – vraagt hierbij de nodige aandacht.

5 **Respecteert het internaat de regelgeving?**

Het internaat moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het voeren van een doeltreffend beleid met het oog op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (erkenningvoorwaarde).
 - Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd van 1/10/2010 – art. 10
 - Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, Art. III.4.5 en Art. III.11,§2

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	■
Ondersteuning	◆
Cyclische en betrouwbare evaluatie	■
Borgen en bijsturen	■

7 Advies betreffende de financiering of subsidiëring

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning en financiering/subsidiëring van het internaat een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan het tekort extern te laten begeleiden.